Milliyet
ÇOCUK
24 Ocak 1977 • Sayı 1 • 5 Lira
AZİZ NESİN
HALDUN TANER
MÜJDAT GEZEN
PEMBE PANTER
VE
MISTIK

Milliyet
ÇOCUK
DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır
1977 / Sayı 1

Sahibi
Milliyet Gazetecilik A.Ş.
adına
ERCÜMENT KARACAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ABDİ İPEKÇİ

Yöneten
ÜLKÜ TAMER

Teknik Yönetmen
EDİP ALŞAR

Milliyet Yayın Ltd. Şti.
tarafından hazırlanmıştır
Milliyet Ofset Tesislerinde
basılmıştır
24 Ocak 1977

Adres
Milliyet Çocuk Dergisi
Milliyet Yayınları
Basın Sarayı
Cağaloğlu - İstanbul

Abone koşulları
Yıllık: 200 TL.
Altı aylık : 100 TL.
Yurt dışı
Yıllık : 350 TL.
Altı aylık : 175 TL.
Yurt dışı için uçak farkı
her ülkeye göre değişir

Ön kapak
Venedik Batıyor
resim yarışmasında
birinciliği kazanan
Adriana Moisin'in resmi

Arka kapak fotoğrafı
GÜLTEKİN ÇİZGEN

MERHABA...

Evet, sevgili okurlar, sekiz ay aradan sonra yürekten bir MERHABA! Yeniden buluşmanın sevinci içindeyiz. Her Pazartesi bu sevinci yaşayacağız. . .Görüyorsunuz, dergimiz oldukça değişti. Kapak pırıl pırıl. Sayfalar çoğaldı. Her sayfa renkli. Severek izlediğiniz çizgi romanların yanısıra, artık birçok da yazı var.

Aziz Nesin'i bilirsiniz. Yalnız Türkiye'de değil, yurt dışında da büyük ünü olan değerli bir sanatçı. Sizler için yepyeni bir öykü yazdı. "Uçurtma Savaşçıları"nı severek okuyacağınıza inanıyoruz.

Bir başka ünlü sanatçımız da Haldun Taner. Yıllar sonra gazetelerde yazılarını, dergilerde, kitaplarda öykülerini ilgiyle okuyacak, tiyatrolarda oyunlarını alkışlayacaksınız. Taner, bu haftadan başlayarak mitoloji öyküleri anlatacak. "Mitoloji nedir?" diyeceksiniz. Cevabını iç sayfalarda Haldun Taner veriyor.

Gelelim Müjdat Gezen'e. . .Televizyondan ve sinemadan tanıdığınız bu güldürü ustasının sevimli bir küçük arkadaşı var : Aptal Hamdi. Her sayı sizlerle olacak.

Çizgi romanlarımız "Uzay Çocukları"yla başlıyor. İçinde dupduru bir çocuk yüreği taşıyan Mıstık çizdi.

"Altın Yumurtlayan Kaz", Ökkeş İlhan'ın. Kendi yarattığı kuklalarla hazırladı.

Bir de, değişik çizgisiyle, değişik konusuyla "Çiçeklerle Gerçekler" var. Tan Oral'ın.

Yine her sayı ünlü bir kişi dergimize konuk geliyor. Bu hafta Ajda Pekkan çocukluk anılarını anlattı.

Yabancı çizgi romanlara gelince. . . Eski arkadaşınız Pembe Panter, seveceğiniz bir kahraman getirdi: Larry Yuma. Zayıfları, yoksulları koruyan, haksızlıklara karşı koyan bu yürekli kovboyun yolunu her Pazartesi gözleyeceksiniz. (Bu arada Red Kit'ten bir haber verelim. Red Kit, üç hafta sonra yepyeni bir serüveniyle karşınıza çıkacak.)

Bir de klâsiğimiz var: İngiliz edebiyatının ölümsüz yazarlarından Charles Dickens'in "Oliver Twist"i.

Bu sayıda, Unesco'nun düzenlediği "Venedik Batıyor" konulu resim yarışmasında bir Türk çocuğunun kazandığı başarıyı okuyacaksınız. Fatih Sağlam, hepimizin göğsünü kabarttı.

"Test" sayfamızın sizlere yararlı olacağını umuyoruz.

Bu arada, sizlerin hazırlayacağı sayfalar da var. "Okurdan Okura"da şiirlerinizi, yazılarınızı, çektiğiniz fotoğrafları yayımlayacağız. Bekliyoruz. Mektuplaşmak isteyen okurlarımızın adlarını, adreslerini de bekliyoruz.

Dergimiz için düşündüklerinizi yazın bize. Neleri beğendiniz, neleri beğenmediniz. Neler istiyorsunuz, bildirin. Bu, sizin derginiz. Yolu da siz göstereceksiniz.

Milliyet ÇOCUK

UZAY ÇOCUKLARI

YAZAN VE ÇİZEN MISTIK

ÖYKÜMÜZÜN BAŞLADIĞI BU RESİM SONSUZLUN HERHANGİ BİR KÖSESİDİR... KİMİ YILDIZLARIN IŞIĞI BİNLERCE, ONBİNLERCE YILDA, KİMİ YILDIZLARIN IŞIĞI MİLYONLARCA YILDA ULAŞIR BURAYA... BU NEDENLE ONLARI KÜÇÜCÜK BİRER NOKTA GİBİ GÖRÜYORUZ...

OYSA HEPSİ BİRER GÜNEŞTİR BU YILDIZLARIN... KİMİ **DEV** KİMİ **CÜCE** GÜNEŞLERDİR...

KİMİLERİ YAPAYALNIZ, TEK BAŞLARINA...

KİMİNİN ÇEVRESİNDE GEZEGENLERİ, UYDULARI VARDIR...

UZAYIN BU SAĞIR DERİNLİĞİNDE CANLILAR, ÜSTELİK **DÜŞÜNEN CANLILAR** BULABİLMELİYİZ Kİ, BAŞLAYABİLELİM ÖYKÜMÜZE... **AHH!.. İŞTE BİR... BİR...**

BİR!..

BİR ARAÇ... BİR CANLI!..

GARİP BİR **YARATIK** GALİBA!.. AMA GÜNEŞLERDEN, BİNLERCE ONBİNLERCE **IŞIK YILI** UZAKTA, **BOŞLUKTA!**.. BİR CANLI OLABİLİR Mİ?..

EVET, BU **CANLI**!.. AMA BİLDİĞİMİZ CANLILARDAN DEĞİL... UYGARLIĞI ÇOK İLERİ BİR DÜNYADA YAPILMIŞ CANLI BİR **MAKİNA** BU!.. BİR **UÇAN DAİRE**!..

GÜNEŞLER AYDIN DOSTLARIM... ADIM **GEZGİN MANTAR**... MAKİNAYIM BEN!.. OTOMOBİL, GEMİ, UÇAK GİBİ BİR MAKİNA!.. BİR TAŞIMA ARACIYIM...

ONLARDAN AYRILACAĞIM... GÖRÜRÜM, DUYARIM, DÜŞÜNÜRÜM... BAZEN EMİR ALMADIĞIM ZAMANLAR KENDİ KENDİME KARAR VERİRİM...

AMA KUSURLARIM DA VAR... ÖRNEĞİN: YOLU MU YİTİRDİM!.. UZUN SÜRE-DENBERİ GEZEGENİMİZİ ARIYORUM, BULAMIYORUM!

MİLYARLARCA GÜNEŞİN İÇİNDE BİZİM Kİ HANGİSİ?.. NASIL BULACAĞIM, NASIL?..

DOĞDUĞUM DÜNYANIN ADI, "**SEVGİ GEZEGENİ**" DİR... SUYU, HAVASI, CANLILARI DÜNYANIZDAKİLERE BENZER... AMA SİZİN Kİ GİBİ **GERİ KALMIŞ** BİR DÜNYA DEĞİLDİR...

ÇOK ÖZLEDİM GEZEGENİMİ, ÇOK **ÖZLEDİM... AH, YURDUM!.. AH, GÜZEL GEZEGENİM!..**

İKİ TANE GÜNEŞİ VARDIR... BU YÜZDEN HİÇ **GECE** OLMAZ! ÇÜNKÜ GÜNEŞLERDEN BİRİ BATARKEN, ÖTEKİ DOĞAR... **GECE** OLMADIĞI İÇİN CANLILAR UYUMAYA ALIŞMAMIŞLARDIR!

GÜNEŞLERDEN BİRİSİ DÜNYAMIZIN BÜYÜKLÜĞÜNDEDİR... ONA "**KÜÇÜK GÜNEŞ**" DERİZ... BİZE ÇOK YAKIN OLDUĞU İÇİN İYİCE ISITIR, AYDINLATIR.. GEZEGENİMİZLE BİRLİKTE BÜYÜK GÜNEŞİN ÇEVRESİNDE DOLAŞIR...

"**SEVGİ GEZEGENİ**"NDE SAVAŞ YOKTUR... BU YÜZDEN DE ORDULAR YOKTUR... KİMSE SUÇ İŞLEMEDİĞİ İÇİN POLİS, YARGIÇ, BEKÇİ YOKTUR

KİMSE KİMSEYİ İNCİTMEZ... TOPLUMUN ÖZGÜRLÜĞÜNÜ KENDİ ÖZGÜRLÜĞÜ BİLİR HERKES... BU NEDENLE DE İNSANLAR MUTLUDUR!..

..GELELİM **DOĞUM ÖYKÜME**... "SEVGİ GEZEGENİ"NDE BEN DOĞMADAN ÖNCE BİR GÜN...

GÜNEŞLER AYDIN, SEVGİLİ **BİLGE**...

GÜNEŞLER AYDIN, SEVGİLİ **BİLGİN**...

OH, PROFESÖR!.. **KIRK AYAKLAR** İÇİN ÜRETTİĞİMİZ NASIR İLACI BİR HARİKA!..

KEDİLER İÇİN HAZIRLADIĞIMIZ **TIRNAK CİLASINI** SARMAN ÇOK SEVDİ!.. **EEE!**.. PROFESÖR, KÖSTEBEKLER İÇİN GÖZLÜK ÇALIŞMALARINA NE ZAMAN BAŞLIYOR?..

BAMBAŞKA BİR BULUŞUN HAZIRLIĞINI YAPIYORUM KARICIĞIM... CANLI BİR **TAŞIMA ARACI**!..

HAYDİ SEVGİLİM... HEMEN İŞBAŞI YAPALIM!..

BAYAN BİLGE... SAYIN BİLGİN, SEVGİLİ SARMAN... GÜNEŞLER AYDIN HEPİNİZE!..
GÜNEŞLER AYDIN, AKILLI MANTAR!..

İŞTE, ARAÇ BURADA GELİŞECEK... ÇOK ÖZEL MADENLERDEN OLUŞMUŞ BİR TOPRAK!..

AMA ANLAYAMADIM, PROFESÖR!.. BURADA TEKNİKLE İLGİLİ HİÇ BİR ŞEY GÖREMEDİM!..

OLMAZ OLUR MU?.. İŞTE UZAYIN EN GELİŞMİŞ ELEKTRONİK BEYNİ!..

BU DA ARACIN PLÂNI!..

BEYNİ PLANA SARIYORUZ!..

VE YILLAR YILI ÇALIŞIP YETİŞTİRDİĞİM AKILLI MANTAR'IN YANINA DİKİYORUZ!..

YUKARIDAN DA SIVIYLA KARIŞMIŞ ÇOK ÖZEL **KİMYASAL** OLUŞUMLAR AKACAK, **VE...**

AKILLI MANTAR'IN SPORUNU BESLEYECEK!..

GÜNEŞLER BİRBİRİNİ KOVALADI VE UZUN BİR SÜRE GEÇTİ...

ÇOK ÇABUK BÜYÜYORDUM... GELİŞMEM, İÇİMDEKİ PLANA UYGUN OLUYORDU...

GELİŞMEM TAMAMLANINCA UZAYIN EN ÜSTÜN **TAŞIMA ARACI** ORTAYA ÇIKTI...

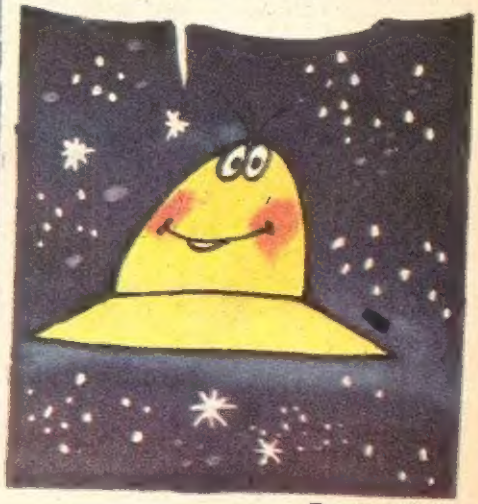

Devam edecek

AZİZ NESİN

uçurtma savaşçıları

Dedesi, Murat'a sıksık uçurtmanın nasıl yapıldığını, nasıl uçurulduğunu ballandıra ballandıra anlatır dururdu.

– Uçurtma uçurmanın keyfi başka hiçbir oyunda yoktur. . .derdi.

Murat'ın dedesinin yaşı sekseni aşkındı. Ama çok dinçti. Yolda birlikte giderken O'na yetişmek zordu. O denli hızlı giderdi.

Dedesi, uçurtmanın nasıl yapıldığını, nasıl uçurulduğunu anlattıkça Murat da meraklanır,

– Hadi öyleyse, uçurtma yapıp uçuralım dedeciğim. . .derdi.

O zaman dedesi türlü bahaneler ileri sürerdi. Kimileyin, uçurtma uçurmak için çok yaşlı olduğunu, bu yaştan sonra uçurtmanın arkasından koşacak gücü olmadığını söylerdi. Kimi zaman da, artık kentte uçurtma uçuracak geniş alan kalmadığını anlatırdı.

– Eskiden, derdi, benim çocukluğumda, kentin içinde pek çok düz tepeler, geniş, boş alanlar vardı.

Murat,

– Dedeciğim, eskiden dediğin o zamanlardaki geniş alanlar şimdi ne oldu? diye sorardı.

Dedesi şöyle derdi :

– Oralarda yeni yeni yapılar kuruldu. Kent hem sıklaştı, yoğunlaştı, hem de yaygınlaştı. Uçurtma uçuracak boş alan kalmadı.

Günlerce, haftalarca, aylarca Murat'a uçurtmanın nasıl yapıldığını, nasıl uçurulduğunu anlattı durdu. Hele uçurtma savaşlarını anlatırken, Murat daha büyük ilgiyle dedesini dinliyordu.

– Nasıl oluyor uçurtma savaşı ?

– Her mahallenin en usta uçurtmacısı savaş için özel bir uçurtma yapar. Uçurtmanın ipine bikaç yerinden tıraşbıçağı geçirilir. Sonra mahallenin büyük küçük bütün çocukları, o usta uçurtmacının arkasına takılır. O dediğim boş alanlardan birine giderler. Orda uçurtmayı havaya salar, uçururlar. Başka mahallelerin çocukları da kendi uçurtmalarını havalandırmışlardır. Uçurtma en çok ilkyazla güz aylarında uçurulur.

– Neden dedeciğim ?

– Çünkü o zamanlar hava, uçurtma uçurmaya çok uygun olur.

– Uçurtma uçurmaya uygun hava nasıl olur dedeciğim ?

– Hava ne çok rüzgârlı, ne de büsbütün rüzgârsız olacak. Çocuklardan biri baş tutar.

– Baş tutar ne demek ?

– Yüksekçe bir yerde uçurtmayı arkasından, çıtalarından tutmaya baş tutmak denir. Uçurtmayı uçuracak olan da, uçurtmanın ipi elinde, kırk-elli adım ötede durur. İpi birden çekince, baş tutan çocuk uçurtmayı bırakır. Uçurtma, rüzgâra karşı çekildiğinden birden havalanır. Havalanınca, uçurtmayı uçuran çocuk ipi yavaş yavaş salar. Uçurtmayı havada yükseltmek için ipi kendine çeker. O zaman uçurtma baş atar.

– Baş atar ne demek dedeciğim? Nasıl baş atar ?

– Uçurtmayı yükseltmek için, ipini hızla kendine çekip, sonradan salıvermek gerekir. İpi hızla kendine çekince, uçurtma sanki tos atar gibi havada bir devinir. İşte buna uçurtma baş atıyor denir. İpini saldıkça, yerdeki sicim yumağı da yavaş yavaş sağılır. İp kulaç kulaç çekilir. Bunu yapmak ustalık ister.

– Ya uçurtma savaşı nasıl oyur dedeciğim ?

– Başka mahallelerin çocukları da uçurtmalarını havalandırmışlardır. Gökte sekiz-on, kimi zaman daha çok uçurtma süzüle süzüle uçar. Uçurtma ne kadar dengeliyse, kuyruğu da ne kadar uzunsa, o kadar güzel süzülür. Uçurtmaları uçuranlardan biri, havadaki uçurtmalardan birini gözüne kestirir. Kendi uçurtmasını ona doğru yaklaştırır. Bu yaklaştırma savaş ilânı demektir. Uçurtmaları savaştırmak için iplerini birbirine dolandırıp çekmek gerekir. İpi salarak ya da çekerek, havada zikzaklar çizdirerek uçurtmaya manevralar yaptırılır. Havada iplerinden birbirine dolanan iki uçurtmadan hangisi ötekini sürüklerse, sürüklediği uçurtmayı tutsak almış olur. Hani uçurtmanın ipine bikaç tıraşbıçağı takılır demiştim ya. . .Uçurtma savaşı sırasında, onlardan biriyle savaşılan uçurtmanın ipi kesilmeye çalışılır. İpi kesilen uçurtma, öbür uçurtmanın ipine dolanmışsa,savaşı kazanan uçurtmacı çeker alır onu aşağıya; ipi dolanmamışsa, uçar gider taa uzaklara.Sonunda bilinmez bir yere düşer, parçalanır.

— Ya ipi kesilmezse dedeciğim?

— Çoğu zaman ip kesilmez. Havada, tıraşbıçağıyla savaşılan uçurtmanın ipini kesmek çok zordur. İpi kesilemezse, birbirine dolanan iki uçurtmayı uçuranlar ellerindeki ipi çekmeye başlarlar. İpi çekerken koparmamak gerekir. Çünkü ipi kopan uçurtma, öbürüne tutsak olur. Güçlü ve usta olan çocuk ipi çekerek, dolanan öbür uçurtmayı da yere indirmeye çalışır. Savaşı kazanan mahallenin çocukları sevinçle bağrışıp çığrışarak uçurtmayı uçuran çocukla birlikte koşarlar. Tutsak edilen uçurtmanın mahallesinden olan çocuklar da, uçurtmalarını dolanan ipten çözmek, kurtarmak için o yana doğru koşarlar.

— Sonra dedeciğim ?

— Sonunda, iki yandan biri, iki uçurtmayı da yere indirir. Tutsak edilen uçurtma kendilerinin olur.

Dedesi bu uçurtma savaşlarını Murat'a sıksık, ama hep değişik biçimlerde anlatırdı. Murat, anlatılanları dinlemekten ne denli keyifleniyorsa, dedesi anlatmaktan daha da çok keyiflenirdi. Çocukluk günlerini yeniden yaşarmış gibi coşardı.

Murat'ın üçüncü sınıftan dördüncü sınıfa geçtiği yılın yaz tatilinde, dedesi Murat'ın üstelemelerine dayanamadı; bigün,

— Peki, bugün seninle uçurtma uçuralım. . .dedi.

Murat sevincinden uçtu. Dedeyle torun, sabah erkenden işe koyuldular. İlkin sokağa çıkıp uçurtma için gereken gereçleri satın aldılar. Bunları eve getirdiler. Dede kollarını sıvadı, işe girişti. Murat coşkulu bir sevinç içinde, dedesinin uçurtma çıtalarını çatmasını, incecik, renkli uçurtma kâğıtlarını kesip çirişle çıtalara tutturmasını seyretti. Renk renk kâğıtları keserek o uzun süslü kuyruğun yapılmasında dedesine yardım etti. Dedesi uçurtmanın çıtalarına sicimi bağlarken, uçurtmanın havada iyi terazilenmesi için, nasıl dengeli yapılacağını da anlattı.

Dede, uçurtmanın uzun kuyruğunu, çıtaların çevresine düzenle sardı. Bir ucu uçurtmaya bağlı bir koca yumak sicimi de yanlarına alıp sokağa çıktılar. Uzun zaman gezip dolaşıp uçurtma uçurmaya uygun bir boş alan aradılar. Böyle bir yer bulamayınca, otobüse, troleybüse, dolmuşa binip, boş alan bulabilmek için uzak yerlere gittiler. Hiçbir uygun yer bulamadılar. Çok yorulmuşlardı. Sonunda dedeyle torun bir taksiye binip kentin dışına çıktılar. Orası kırlıktı, boştu. Dede, sevinçle ellerini çırptı. Çünkü havada beş-altı uçurtma daha vardı. Torununu bir tümseğe çıkarıp uçurtmayı eline verdi. Uçurtmanın nasıl tutulacağını ona gösterdi. Kendisi kırk-elli adım geri gidip,

— Hazır mısın? diye sordu.

Murat,

— Hazırım dedeciğim. . . dedi.

— Ben ipi çekince uçurtmayı bırak.

Daha ilk denemede başardılar. Uçurtma diklendi, baş kaldırdı. Dede sicime kulaç kulaç asılıp sonra sicimi salıveriyordu. Uçurtma yükseldikçe yükseliyor, baş atıyor, kuyruğu nazlı nazlı süzülüyordu.

Murat, dedesinin yanında sevinçten zıpzıp zıplıyor, uçurtmanın ipini kendisine vermesini istiyor, ama dedesi hiç oralı olmuyordu. Çünkü havadaki uçurtmalardan birini savaşmak için gözüne kestirmişti. Murat,

— Dedeciğim, birazcık da bana ver, ne olur. . .dedikçe, dedesi,

— Dur şimdi Murat, sonra elinden kaçırırsın deyip uçurtmanın ipini. . . vermiyordu.

Çünkü seksen yaşını aşmış olan dedesi, öyle coşmuştu ki, Murat'tan daha çocuk olmuştu.

Dede,

— Bak şimdi, karambol olacak Murat! dedi.

Murat,

— Karambol nedir dedeciğim? diye sordu.

— Havadaki iki uçurtma birbirine dolanınca, ona karambol denir. . .

Dediği gibi de havadaki iki uçurtma birbirine dolandı. Dede, yirmi yaşında bir delikanlı gücüyle ipi çekmeye başladı. Hem ipi çekiyor, hem koşuyordu. Dedesine yetişmek için koşan Murat, biyandan da,

— Tutsak aldık, tutsak aldık! diye bağırıyordu.

Dede ipi çektikçe, tutsak uçurtma da onlara yaklaşıyordu. Dede birden tutsak edilen uçurtmanın sahibini düşündü. Herhalde, Murat yaşında, belki ondan biriki yaş büyük bir çocuktu. Yaşlı bir adamın, bir çocuğun uçurtmasını tutsak alması ayıp olacaktı.

— Murat, gel de tut uçurtmanın ipini! dedi.

Ama Murat yanına gelinceye dek, öbür uçurtmanın ipini tutan da tepenin arkasından çıkıp göründü. Dede çok şaştı. Çünkü o da kendisi gibi, belki kendisinden de yaşlı bir dedeydi. Arkasından da torunu koşuyordu.

İki dede karşı karşıya geldiler. Arkalarında da torunları vardı. Bir süre, ayıp bişey yapmışlar gibi sustular. Sonra Murat'ın dedesi,

— Torunum eğlensin diye ona uçurtma uçurdum. . . dedi.

Öbür dede,

— Ben de öyle. . . dedi.

Sonra biraz kızgınca,

— Rüzgâr tersten esmeseydi, sen benim uçurtmamı zor alırdın. . . dedi.

Murat'ın dedesi,

— Gelecek pazar, uçurtmalarımızı yine savaştırırız. . . dedi.

İki dede birbirine bakışıp gülmeye başladılar; öyle güldüler ki, ikisinin de gözlerinden yaş geldi.

Murat, öbür dedenin torununa,

— Galiba dede olmadan bizler uçurtma uçuramayacağız. O zamana kadar da buraları yapılarla dolar, bize boş alan kalmaz. . . dedi.

Resim : Mehmet Sönmez

haldun taner

MİTOLOJİ DÜNYASI

Geçmiş geçmiştir. Geçmişten bana ne? Ben bugüne bakarım. Geçmişi değil, geleceği düşünürüm, diyebilir misiniz ? Belki diyebilirsiniz. Ama böyle deyince okumuşların, bilinçli insanların çizgisinden ayrılmış olursunuz.

Banane'cilik, insanlığın geçmişi ile ilgisizlik,aydın bir insana yakışmaz. İnsanlığın geçmişini öğrenmezsek, bugününü anlamamız olanaksızdır. Hele geleceğini kestirmek büsbütün olanaksızdır. İşte bunun için, bütün dünya okullarında tarih diye bir ders okunur. Ayrıca her bilgi ve sanat dalının da bir tarihi vardır. Eskiler bu alanda ne yapmışlar, nasıl düşünmüşler, bunları öğrenmek, o alanların bugünkü kuşakları için zorunludur.

Eski insanlar doğanın olaylarını, insan yazgısının çeşitli yönlerini henüz bilimsel bir şekilde açıklayamadıkları çağlarda, birtakım yakıştırmalar yapmışlar ve efsaneler uydurmuşlardı. Tanrılar, yarı tanrılar, krallar ve kahramanlarla dolu olan bu hayal ürünü masallarda bazı güçleri insan kalıbında kişileştirmiş, simgeleştirmişlerdi. İşte bu masalların topuna Mythologie (Mitoloji) diyoruz. Bu sözcük iki sözcükten oluşma bir bileşimdir : Mythe ve logos. Mythe (Mit), masal, efsane, uyduruk demektir. Logos ta onların tümü, toplu düzeni, bilimi. Her ulusun kendine özgü nitelikleri olduğu için, her ulusun ayrı bir mitolojisi ve efsaneler dünyası vardır.

Şimdi siz diyeceksiniz ki, "Tarih gerçekten olmuş olaylardır. Onlarla ilgilenmeyi anlarım da, geçmişteki insanların uydurdukları gerçek dışı şeylerle niçin ilgileneyim ?. "

Ben de size derim ki, bu efsanelerin büyük bir kısmı hayal ürünü olsalar da, bir kısmı gerçekten olmuş şeylere değinirler. Tarihin kuru bir anlatışla önümüze serdiği bu olayları bir de muhayyilenin renkli ve zengin dili ile okumakta yarar vardır. Bu bir. Ayrıca bunların büyük kısmı uyduruk alanına girse de, insan muhayyilesinin ürünü bütün edebiyat ve sanat yapıtları gibi, onlarda da çekici ve derin bir yan vardır. Bu da iki. Mitolojiler, halk kaynaklı uydurulardır. Halkın o zamanki görüşünü ve anlayışını, o zamanki hayal gücünü yansıtması bakımından bize çok şeyler öğretirler, bu üç. Kaldı ki, mitoloji, uygar dünyanın ortak malı olmuştur. Hellen mitolojisi, bütün batı dünyası okullarında yüzyıllardır okunur, bellenir. Tarihle olduğu, edebiyatla olduğu kadar, mitoloji ile de beslenmiş olan batılı sanatçılar insanlığın ortak malı olan bu zengin kaynaktan esinlenir, yararlanırlar. Öyle ki, onların yapıtlarından bir kısmı, konusunu mitolojiden alır. Bugünkü konuşma diline, benzetme, simgeleme alanına hep mitoloji karışmıştır. Mitoloji bilmeyenler bütün bu yapıtlardan gereken zevki alamazlar. Hiç bir simge, güçlü kuvvetli birini Hercules, bilgi uğruna yasakları devirmiş dirençli bir kahramanı Prometeus, insanoğlunun usanç bilmez çabasını Sisyphos kadar güçlü olarak yansıtamaz. Şu halde, özet olarak, Mitoloji hayal gücümüzü besler, bizi geçmişin zengin bir hayal ürünü ile bağlar. Edebiyatı, sanatı daha iyi anlamamızı sağlar, insanlığın birikimine ortak eder.

İşte, size konumuzun çekici yanlarını anlattım. İsterseniz her hafta burada buluşalım, mitoloji dünyasının bir olayı, bir öyküsü, bir kahramanı ile tanışalım. Ne dersiniz ?

PEMBE PANTER

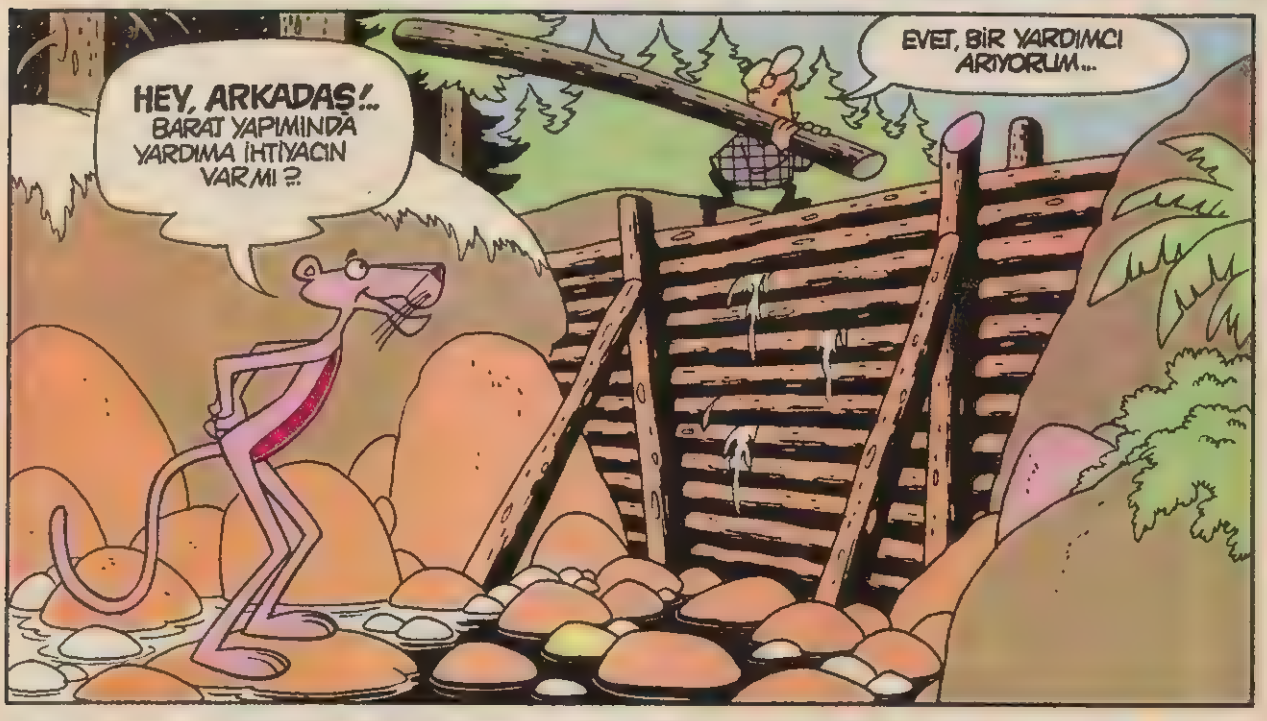

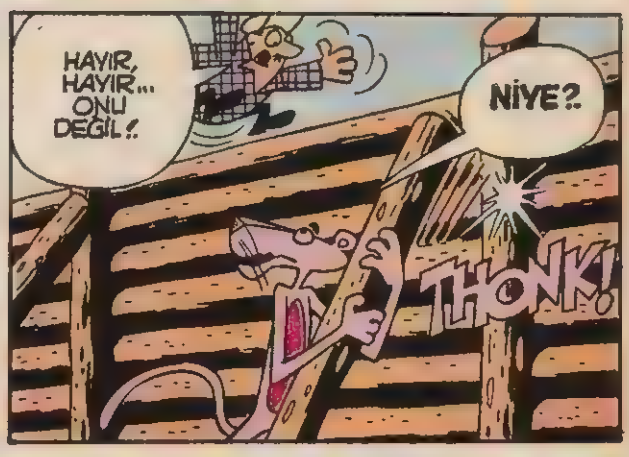

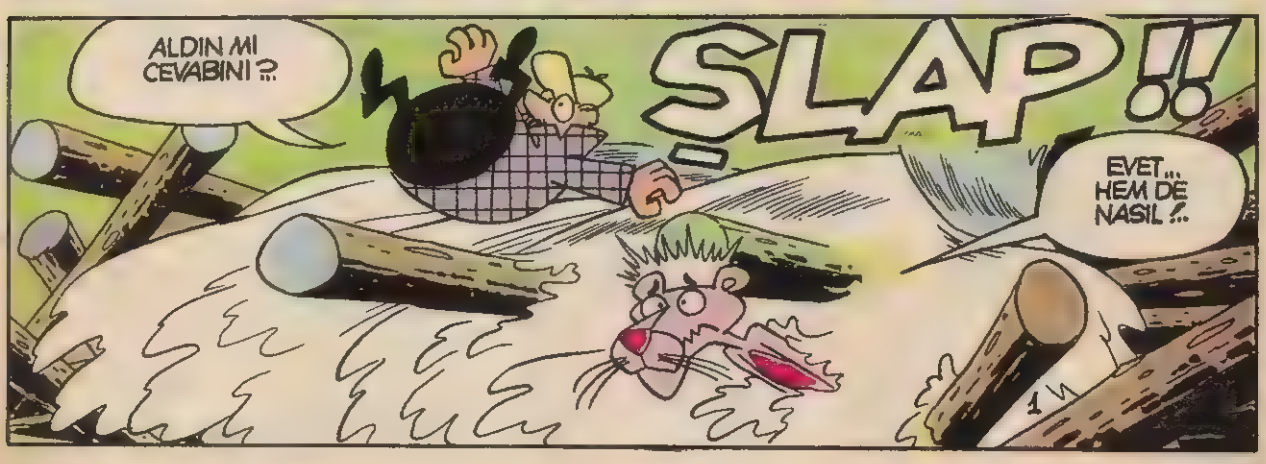

BARAJI YENİDEN YAPARIZ.. ELİMDEN BİRŞEY KURTULMAZ!..
BİR BEN KURTULABİL-SEM...
BÖYLECE
İŞTE! ESKİSİNDEN DE SAĞLAM OLDU!..
SEN OLMASAYDIN, BEN BU BARAJI ÇOKTAN BİTİR-MİŞTİM!..
İZİN VERİRSEN GELİP EVİNE DE BİR GÖZ ATAYIM!..
EL ATMA DA!
HARİKA! TAM HAYALİMDEKİ EV!
YILLARDIR BENİM DE HAYALİMDEYDİ!..
AH!.. NE GÜZEL BİR KİLER!.. TAVUK, ET... HER ŞEYİ DÜŞÜNMÜŞSÜN...
AMA KAPIYA KİLİT TAKMAYI UNUT-MUŞUM!..
AHH-H!.. (SAPIR SUPUR!) SALON DA GÜZEL!.. YALNIZ BİR EKSİĞİ VAR!
EKSİĞİ Mİ?..
2

HMMM, EVET... BİR EKSİĞİ VAR...
NEYMİŞ O?
BİR AYI POSTU...
O KADAR ÖNEMLİ Mİ BU?
ÖNEMLİ OLMAZ OLUR MU?.. DÜŞÜN BİR KERE... SOĞUK KIŞ GECELERİ O AYI POSTUNUN ÜSTÜNDE OTURUP OCAĞIN KARŞISINDA ISINACAKSIN...
AMA BEN DE AYI POSTU ALACAK PARA YOK Kİ!
SEN O İŞİ BANA BIRAK... BULMASI BENDEN...
ŞU BÜYÜKLÜKTE OLSA... NE DERSİN?
İYİ OLUR DERİM...
GEL BENİMLE...
TRAL-LAL-LA-LAAA!..
SEN BİRAZCIK BURADA BEKLER MİSİN?
BEKLİ-YORUM!

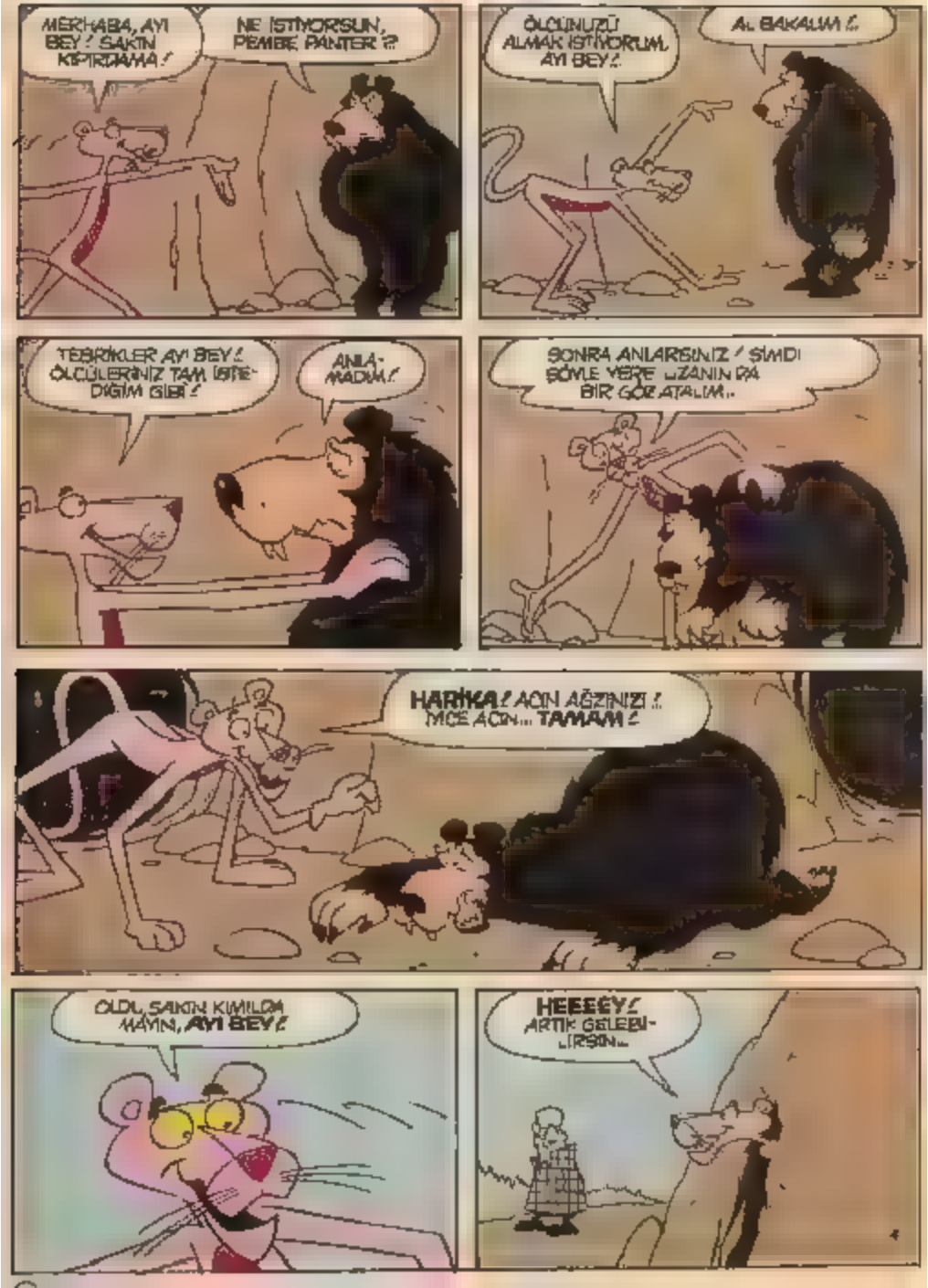
MERHABA, AYI BEY! SAKIN KIPIRDAMA!
NE İSTİYORSUN, PEMBE PANTER??
ÖLÇÜNÜZÜ ALMAK İSTİYORUM, AYI BEY!
AL BAKALIM!..
TEBRİKLER AYI BEY! ÖLÇÜLERİNİZ TAM İSTEDİĞİM GİBİ!
ANLAMADIM!
SONRA ANLARSINIZ! ŞİMDİ BÖYLE YERE UZANIN DA BİR GÖZ ATALIM..
HARİKA! AÇIN AĞZINIZI!.. İÇE AÇIN... TAMAM!
OLDU, SAKIN KIMILDAMAYIN, AYI BEY!
HEEEEY! ARTIK GELEBİLİRSİN...

NE GÜZEL, DEĞİL Mİ?.. SEN DE BEĞENDİN Mİ?..
HMMM!.. BANA KALIRSA BİRAZ KALIN BİR POST!..
POST MU DEDİ?..
AMA FİYATI UYGUNSA ALIRIM!.. BEŞ LİRAYA SATAR MISIN?..
FENA PARA DEĞİL, AMA...
BEN SADECE ARACIYIM... EN İYİSİ AYIYA SOR!..
BENİM POSTUM SATILIK DEĞİL!..
DİKKAFALI BİR AYIYMIŞ!.. BİR BAŞKASINI BULAYIM MI?..
HAYIR!.. AKLIMA BİRŞEY GELDİ!..
BENİM POSTU UCUZA KAPTIRDIK GALİBA!..
SOLUK ALMA... SEN KIMILDAYINCA KİTAP OKUMAK GÜÇ OLUYOR!..
5
Son

"VENEDİK BATIYOR"
KONULU RESİM YARIŞMASINDA

bir türk çocuğunun başarısı

11 YAŞINDAKİ FATİH SAĞLAM 100,000 ÇOCUK ARASINDA ALTINCI OLDU

İtalya'nın sular üstüne kurulmuş ünlü kenti Venedik tehlikede. . . Kanallardaki "Vaporetti" adı verilen küçük motorların sürekli trafiği ve yakınlardan geçen gemiler, kent temellerinin durmadan aşınmasına neden oluyorlar. Böylece, Venedik her gün biraz daha sulara gömülüyor.

Konuya bütün dünyanın ilgisini çekebilmek için, UNESCO, 14 yaşından küçük çocuklar arasında bir resim yarışması açtı. Bu yarışmaya 100.000 çocuk katıldı. 11 yaşındaki Ankaralı Fatih Sağlam, göğsümüzü kabartacak bir derece aldı ve 100,000 çocuk arasında altıncı oldu. Birincilik ödülü Romen Adriana Moisin'e verildi.

Dördüncü : Eva Raabye (Danimarka).

Fatih Sağlam'ın resmi

UNESCO NEDİR ?

UNESCO, Birleşmiş Milletler örgütüne bağlı bir kuruluştur. Merkezi Paris'tedir. Amacı, dünyada ırk, cinsiyet, dil ve din ayrımı gütmeden, insan haklarını korumak, eğitim, bilim ve kültür alanlarında işbirliğini gerçekleştirmektir.

İkinci : Jadranka Raspopoviç (Yugoslavya)

Üçüncü : Juan Rokas (Kolombiya)

Sekizinci : Alexandra Cordeiro (Portekiz)

arkadaş

Uçurtmamı selâmlayan
rüzgârla arkadaş oldum
dağlardan aşırdı beni
uyumuşum

Çok uzaklardayım şimdi
yeni tanıyorum hüznü
beni düşünme anneciğim
çiçek doluysa gökyüzü

REFİK DURBAŞ

çocuk ve kardanadam

Orda öyle tek başına
Üzgün bir duruşun var
Söyle kardanadam, söyle bana
Sevebilecek bir kimsen yok
Diye mi gözündeki bu yaşlar?

Öyleyse eğer haklısın
Hiç bir şey azaltamaz acını
Ne eline iliştirilmiş süpürge
Ne boynundaki kırmızı atkı
Ne de şapkana konan kuşlar

İSMAİL UYAROĞLU

MÜJDAT GEZEN

aptal hamdi

Ne bir yokmuş, ne bir varmış, ne evvel zaman içindeymiş, ne de kalbur samanın içinde. Ayrıca, devlerin top oynadığı eski hamam filân da yokmuş. Bizim anlatacaklarımız masal da değilmiş üstelik.

Düşündüm ki çocuklar, bir kahkaha bir kalem pirzola yerine geçiyor. (Şimdi aklıma geldi : benim kızım Elif küçükken pirzolaya "saplı et" derdi.) Siz de yatağınıza yatmadan önce "Aptal Hamdi"yi okuyun, birkaç kalem pirzola yemiş gibi olursunuz. Sonra da güzel gözlerinizi kapar, mışıl mışıl uyursunuz.

Hoca Nasrettin salak oğlundan çekinmiştir. Nasrettin Hoca yı bilirsiniz. Oğlunu da.

Hoca bir gün oğlunun zekâsını ölçmek için onu küçük bir sınavdan geçirmeye karar vermiş. Çağırmış yanına

— Al şu on akçeyi, bana bakkaldan bir minare al gel, demiş.

Oğlan parayı almış, çıkmış dışarı. Önüne ilk gelen arkadaşına dert yanmış :

— Şu benim babamın yaptığı işe bak sen. Bana on akçe verdi, "Git bakkaldan bir minare al, " dedi.

Arkadaşı :

— Eee ? demiş.

— Eee'si ne? Bugün tatil günü. Bakkallar kapalı.

Öteden beri küçük çocuklarla arkadaş olmaya, onlara fıkralar anlatmaya bayılırım. Elif dünyaya gelince, kendime yeni bir arkadaş buldum diye nasıl sevinmiştim ! O sevinç içindeyken, bir gün kapı çaldı. Açtım. Kapının önünde kısa boylu, biraz koca kafalı, kırmızı yanaklı, burnunun iki yanında azıcık çilleri olan tombulca bir oğlan çocuğu duruyor. Altı-yedi yaşlarında bir şey.

— Merhaba, dedim.

— Meraba, dedi. Sesi kalıncaydı.

— Bir şey mi istedin çocuğum ?

— Hayır.

— Eee, neden çaldın kapıyı ?

— Ben hırsız değilim, kapınızı çalmadım, işte yerinde duruyor.

Bunları çok ciddi söylediği için önce şaşırdım.

— Peki, ne istiyorsun öyleyse dedim

— Ben seni tanıyorum, dedi.

— Güzel ama ben seni tanımıyorum.

— Benim adım Aptal Hamdi.

— Aptal Hamdi mi ?

— Evet, n'olmuş ?

— İçeri gel Hamdi, böyle kapı ağzında konuşmayalım, dedim.

— Ayakkabılarımı çıkarayım mı ?

— Yok çıkarma, Yarın temizlik var zaten, öylece geç.

— İyi oldu bu, çünkü ayağımda ayakkabı yok, dedi. Baktım, çorapla.

Aptal Hamdi'yle böyle tanıştık işte. Sonrasını, isterseniz gelecek hafta anlatayım.

BİR BATI ÖYKÜSÜ

HAYAKSİ SEYTAN!.. BOZULDU!..
SLEM
İKİNİZ DE BOZULDUNUZ CANIM...
KENDİNE GELİR GELMEZ, BU MÜZELİK TOPUN NASIL ÇALIŞTIĞINI ÖĞRENMEK İSTEDİM... BİR KERE OLSUN ATEŞ EDEBİLDİĞİNE GÖRE BELKİ TEKRAR İSE YARARDI... AMA ADAM KONUŞMUYORDU...
HİÇ OLMAZSA SİZİNKİLERİN NE TARAFTA OLDUKLARINI SÖYLE...
SÖYLEMEYECEĞİM...
ALLAHIN CEZASI!.. SENİ "UYUTACAĞIMA" GEBERTMELİYDİM Kİ...
PEKİ, PEKİ... SÖYLEYECEĞİM...
BİZİMKİLER BU TARAFTA!..
O TARAFTA DİYORSAN MUTLAKA KARŞI TARAFTADIR...
DİKKAT!.. GÜNEYLİLER GELİYOR!..
ÇABUK BATAKLIĞA!..
2

SAKIN SESİNİ ÇIKARMA AHBAP..YOKSA SENİ KİMSE KURTARAMAZ!
ÇABUK, ÇABUK..ATIN SU HURDAYI YOLUN ÜSTÜNDEN...
YAŞASIN!.. GİDİYORLAR!..
GERİ ÇEKİLİYORLAR!
TAM DEDİĞİN YERE YANİ...
YALAN SÖYLEMEDİĞİMİ ANLADIN MI?
YİNE DE SANA GÜVENMİYORUM.
BU ADAM KARŞI TARAFTANDI...BİZ KUZEYLİLERİN DEDİĞİ GİBİ "PİS GÜNEYLİ" İDİ...ONLAR DA BİZİM İÇİN BU TÜR ŞEYLER SÖYLÜYORDU ... AMA SEMPATİK VE İÇTEN BİR İNSANDI... SONUNDA ADAMI BIRAKMAYA KARAR VERDİK... O ESKİ TOPU DA BİR SAVAŞ GANİMETİ OLARAK KUZEYE GÖTÜRECEKTİK... ADAM BİZDEN AYRILMAK İSTEMEDİ...
SİZİNLE GELECEĞİM...
GİT DİYORUM SANA...SAVAŞ TUTUKLULARINA NE YAPILDIĞINI BİLMİYORUZ...FAZLALIKSIN SEN...
BEN TOPUMU TERKETMEM. GÖZ DE AĞZIMDAN BİR KERE ÇIKAR...
YETER!..KAYBEDECEK ZAMANIMIZ YOK...YÜRÜ BAKALIM...
3

HERKESTEN ÇOK KOSTUĞUNU SÖYLEMEYE GEREK YOK...
GECE YARISI...
TOP NE OLACAK?
BOŞVER ŞİMDİ TOPU!
ASKER BOZUNTUSU SENİ. BİR ELİME GEÇİRİRSEM GÖRÜRSÜN..
BANG
BİRİ ATEŞ ETTİ...
HEM DE YAKINDAN
O ALÇAK HABER VERMİŞTİR... BİZİ ARIYORLAR...
NAL SESİ GELİYOR!..
Fiiiii
İŞARET VERİYORLAR!..
ÇEVRİLDİK!..
İŞTE!..
ATEŞ ETME!
BANG

Devam edecek

Altın Yumurtlayan KAZ

Kuklalarla
Hazırlayan
M.ÖKKEŞ İLHAN

Anlatan
Erdoğan Tokmakçıoğlu

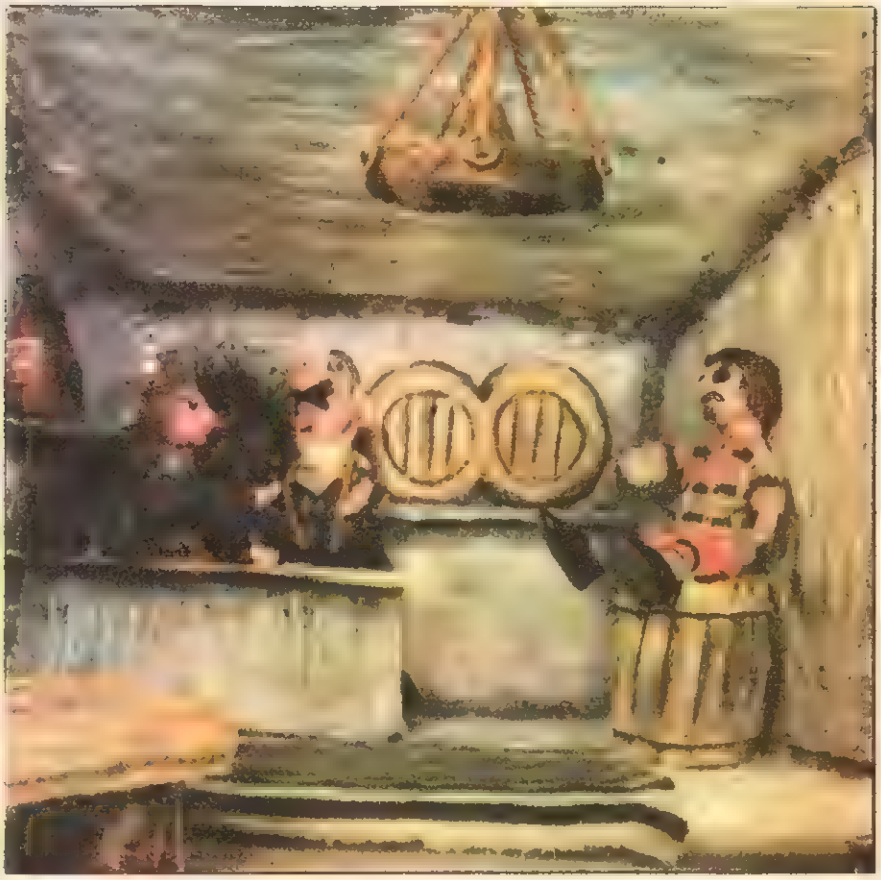

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, deve tellâl iken, pire berber iken uzak diyarlardan birinde Memiş adında çok sevimli, iyi kalpli bir çocuk yaşarmış. Memiş, bir karı-koca'nın yönettiği handa çalışırmış. Memiş ne denli iyi kalpliyse hancı karı-koca da o denli kötü kalpli kişilermiş.

– Memiş, körolası ; nerdesin ?
– Memiş, ortalığı süpürdün mü ?
– Memiş, kuyudan su çektin mi ?
– Memiş, ocağı yaktın mı ?
– Memiş,yemeğin altına baktın mı?

İşte her gün böyle. . .Adam susar kadın başlar, kadın susar adam başlarmış "Memiş, Memişl" diye . . .

Karı-koca hancı, üstelik zavallı Memiş'e ya kuru ekmek verir ya da yemek artıklarını koyarlarmış önüne. Kendileri de gizli gizli baklava-börek pasta-çörek yarlarmış.

Günlerden bir gün hancı Memiş'e:

— Tembel tembel oturacağına, ormana git de çalı çırpı topla diye emretmiş.

Memiş, çıkınını alarak ormanın yolunu tutmuş. Çıkın dediysek de içinde kuru ekmekten başka bir şey yokmuş.

Memiş ormana varır varmaz hemen işe yarar ne kadar çalı çırpı varsa derleyip toparlayıp bir yana yığmış.

Güneş tam tepesine yükselip de öğle vakti gelince, karnı da adamakıllı acıkınca, çıkınını çözüp yemek yemek istemiş. İşte tam bu sırada karşısına mavi fesli bir cüce çıkmış ve:

— Evladım, demiş, karnım çok aç. Nicedir bir lokma ekmek bile girmedi boğazıma. Şu azığından bana da verir misin?

Memiş:

— Niçin olmasın? diyerek elini çıkınına sokmuş. A aa bir de ne görsün? Çıkınında kuru ekmek yerine nefis bir pasta yok mu? Cüceye:

— Anlayamadım gitti, demiş, her zaman kuru ekmek koyarlardı, bu kez bu nefis pastayı koymuşlar. Buyur yiyelim.

Memiş ile cüce pastayı afiyetle yiyip bitirmişler.

Tam ayrılacakları sırada cüce cebinden bir yumurta çıkartarak Memiş'e şöyle demiş :

— Evlâdım, bu yumurta bildiğin yumurtalara benzemez. Sana armağanım olsun. . .

Memiş :

— Teşekkür ederim, demiş yalnız anlayamadım. Bu yumurta da ötekilerine benziyor ; nesi değişik bunun ?

Cüce :

— Evlâdım, demiş, bu yumurta sihirlidir. Yumurtanın içinden bir kaz çıkacak ve sana bu kaz her gece beş altın yumurtlayacak !

— Yaa,sağol cücecik...Çok iyisin.

— Sen de iyisin Memiş. . .Sonra unutma diyeceklerimi : Eğer biri kazını çalacak olursa "YAPIŞKA" diye bağır ! Böyle bağırırsan hırsız kaza yapışır, sen de yakalarsın onu. . . Eğer kaza yapışanı ayırmak istersen bu kez de "KOPUŞKA" diye bağır. . .Sakın unutma dediklerimi. . .Haydi hoşça kal !

Cüce, sözlerini bitirir bitirmez gözden kaybolmuş. Memiş, yumurtayı dikkatle cebine koymuş, çalı çırpıyı demet yapıp sırtlayarak hanın yolunu tutmuş.

O gece, her zamanki gibi hanın arkasındaki samanlığa yatıp uyumağa gitmiş. Cebinden yumurtasını çıkartıp saklamak istemiş. Ama, tam o sırada yumurtanın içinden koca bir kaz çıkmaz mı? Memiş, bir sevinmiş, bir sevinmiş, o gece kazına sarılıp tatlı bir uyku uyumuş. . .

Memiş, sabah herşeyi unutup işine gücüne koyulmuş, ortalığı süpürüp toplamak, ocağı yakmak, yemekleri hazırlamak, su taşımak derken akşamın nasıl olduğunu bile anlayamamış.

Akşamüstü hana korsan kılıklı iki kişi gelmiş. Bir masaya oturup Memiş'e :

— Hey delikanlı, bize şarap ve yemek getir! demişler ve kendi aralarında konuşmağa başlamışlar. Biri :

— Hani şu bizim beyin kızı var ya... demiş.

Öteki :

— Şu yüzü hiç gülmeyen kız mı?

— Evet o...Bey karar vermiş, kızının yüzünü güldürmeyi kim başarırsa,onunla evlendirecekmiş.

Bu sırada konuşmaları dinleyen Memiş, şaşkınlıktan şarapları korsan kılıklı adamların üstüne dökmüş.

— Dikkat etsene budala !

— Behey sarsak, üstümüzü kirlettin..

Hancı bir koşu gelerek :

— Kusura bakmayın efendim, demiş, biraz sarsakçadır !

Sonra Memiş'e dönmüş :

— Hadi bakalım dışarı, ben çağırıncaya kadar gelme!

Memiş, samanlıktan kazını alarak hanın tam kapısına,üzerinde"Çil Horoz Meyhanesi" yazılı levhanın önüne oturmuş. Tam bu sırada kaz oracıktaki bir masanın üstüne çıkıp beş tane altın yumurtlamaz mı?. . Memiş, hemencecik altınları alıp cebine koymuş.

Devam edecek

Oliver Twist

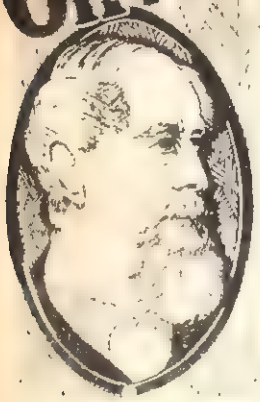

CHARLES DICKENS ın ünlü klâsiği

Kentin yapıları içinde biri dikkati çekiyordu. Bu yetimhanenin kapısında ölmek üzere olan bir kadın, bir çocuk doğurdu. Oliver Twist dünyaya gelmişti.

Buradaki kötü koşullar yüzünden, Oliver Twist dokuz yaşına geldiğinde, solgun yüzlü, kısa boylu ve zayıf biri olmuştu. İlgililer onu başka bir yetimhaneye vermeyi kararlaştırdılar.

Oliver Twist, doğum gününü iki arkadaşıyla birlikte kömürlükte geçirdi. Yetimhane müdürü Bay Mumble, Oliver'in durumunu orada çalışan, iyiliksever bir kadın olan Bayan Mann ile konuştu.

"Çocuk dokuz yaşına geldi ama bugüne kadar babasının kim olduğunu bulamadık. Artık büyüdü, burada kalamaz, onu başka bir yetimhaneye göndereceğim."

Bayan Mann, "Onunla ben ilgilenirim," diye cevap verdi. Bu arada, Oliver'i kömürlükten çıkarıp yukarı getirmişlerdi. Bay Mumble, "Artık burada kalamazsın, hazırlan, gidiyoruz," dedi.

Oliver, Bay Mumble ile yetimhaneden çıktı. Ayrılırken, çocukluğunun geçtiği bu yeri ve arkadaşlarını bir daha göremeyeceğini düşünüyordu.

Yol boyunca Bay Mumble hiç konuşmadı. Oliver'in sorularına kısa cevaplar vermekle yetindi. Oliver, gittikleri yeri çok merak ediyordu.

Yeni yetimhaneye geldiler. Oliver, hâlâ eski arkadaşlarını düşünüyordu. Bay Mumble bastonuyla vurunca kendine geldi. Birtakım şişman adamların oturduğu bir masanın karşısındaydı.

Adamlardan biri, "Topluma yararlı bir kişi olarak yetiştirileceksin," dedi. "Her sabah saat altıda kalkıp çalışacaksın." Oliver, sert yatağına uzandı.

Buradaki yemekler çok kötü ve azdı. İlk altı ay Oliver çok sıkıntı çekti. Bir gün çocuklar aralarında anlaştılar. Biraz daha yemek istemesi için Oliver'i ahçıya yolladılar.

Devam edecek

DENİZLERDE YÖN BULMAK

İnsanoğlu, deniz yolculuklarında yönünü bulabilmek için yıldızları ya da karalardaki belirli noktaları "kerteriz" alıyordu. İlk deniz fenerlerinden birini Büyük İskender yaptırdı.

Pusulayı Çinliler buldu. Su üstüne yerleştirilmiş madeni bir iğne kullanarak yönleri saptayabiliyorlardı. Bu, modern pusulanın atasıydı.

Bilginler, on dördüncü yüzyılda "astrolab" adı verilen bir araç kullanmaya başladılar. Astrolab, belirli zamanlarda yıldızların durumunu gösteriyordu.

Daha sonra, yıldızların değil, güneşin durumuna göre yön bulunmaya başlandı. Güneşin ufuktan yüksekliği hesaplanarak, yönler daha kesin bir biçimde saptanıyordu.

Zamanla bu araçlar daha da geliştirildi. Gemilerin durumlarını saptamak için "Daris Kadrantı" adı verilen yeni bir araç kullanılmaya başlandı. Uzun süre bu araçtan yararlanıldı.

1731'de "sekstant" adlı yeni bir araç yapıldı. Bu, o güne kadar kullanılmış araçların en gelişmişiydi. Yönler şaşmaz bir kesinlikle bulunabiliyordu.

Bu arada, deniz fenerlerinin yanısıra, yüzen fenerler de kullanılmaya başlandı. Denizciler, sadece karalardaki değil, açık denizlerdeki fenerlerden de yararlandılar.

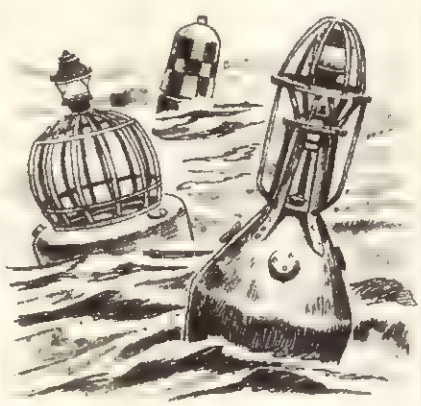

Işıklı dubalar da denizcilere yardımcı oldu. Bu dubalar, üstünde bulundukları denizin ve deniz dibinin durumuna göre, çeşitli renk ve biçimlerdeydi.

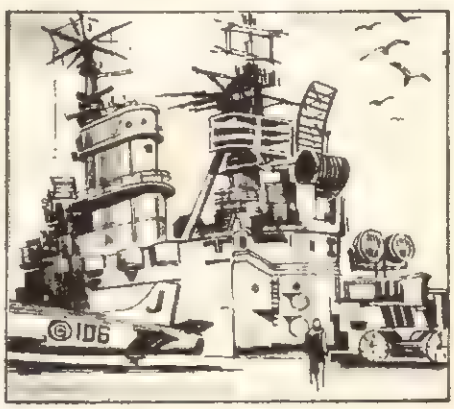

Günümüzde denizin derinliğini saptamak ve yön bulmak için elektronik araçlar kullanılmaktadır. Radarların yardımıyla, sisli havalarda rahatça yolculuk edilebilmektedir.

her sayı bir konuk

Hazırlayan : ERHAN AKYILDIZ

1946 yılının 12 Şubat'ında Kasımpaşa Deniz Hastanesi'nde gözlerimi dünyaya açmışım. O gün İstanbul'a kar yağıyormuş. Babam deniz subayı olduğu için annem o hastanede dünyaya getirmiş beni. Ayancık'ta küçük bir evde oturuyormuşuz. 4 yaşına gelene dek Ayancık'taki o evde geçmiş günlerimiz. Daha sonra babam Heybeliada'da bir göreve atanınca adaya taşınmışız. 6 yaşıma kadar adada kalmışım. Çok küçük olduğum için o güne kadar geçen günleri hiç anımsamıyorum.Ama çok yaramaz olduğumu daha sonra büyüklerimden öğrendim.

İlkokul çağlarına gelince İstanbul Erenköy'de oturan dedemin yanına göndermişler. Dedem beni, Kadıköy'deki Mustafa Kemal Paşa İlkokulu'na yazdırmış. 2. sınıfta babam Gölcük'te bir göreve atanınca, bize Gölcük'e yol görünmüş...

2 ve 3. sınıfları Gölcük'te bir ilkokulda okudum. Orada geçen günlerimin hepsini olmasa da bir çoğunu anımsıyorum. Sırası gelmişken o günlerden kalan bir anımı anlatayım size :

Okuldan çıkıp, birkaç arkadaş evimize dönüyorduk. Yol kenarında küçük bir boyacı çocuk gördük. Aramızdaki erkek arkadaşlardan biri, ayağını çocuğun boya sandığına uzattı ve "Boya," dedi. Önce hiç birimize garip gelmemişti bu durum. Hepimiz orada oynayarak boyanın bitmesini bekliyorduk. Boya bitti, boyacı çocuk arkadaşımızdan para istedi. Vay, sen misin para isteyen! Bir gürültü koptu orada, sandık bir yana, boyacı bir yana...

Ne kadar üzülmüştüm, bilemezsiniz. Arkadaşlarımdan ayrıldıktan sonra, gönlünü almak için boyacı çocuğun yanına döndüm. O gün babamın verdiği harçlığımı da harcamamıştım. Boyacıya vermek geldi içimden. Bir dilenciye verir gibi veremezdim. Ayağımı sandığa uzattım. Çocukla bir an gözgöze geldik. Hiç sesini çıkarmadı. Ben pabuçlarımın bir an önce boyanıp da çocuğa para vermekten başka bir şey düşünmüyordum. Bir süre sonra pabuçlarıma baktığımda ne göreyim; daha annemin sabah giydirdiği bembeyaz çoraplar kapkara olmamış mı! Ne söyleyeceğimi bilemiyordum. Avuçlarımda sıkı sıkı tuttuğum parayı sandığa fırlattığım gibi, koşarak eve gittim. Akşam da babamdan iyi bir azar işittim. Sonra anneme durumu anlatınca "Aferin kızım, en doğru hareketi yapmışsın," dedi. O günlerden kalan bu anı hiç aklımdan çıkmaz...

4. sınıfa geçtiğim yıl babam yeni bir atanma emri aldı ve biz ailece Çanakkale'ye yerleştik. İlkokulu Çanakkale'de bitirdim. Daha sonra da İstanbul'a yerleştik. Beni Kadıköy Ortaokulu'na yazdırdılar, daha sonra da Çamlıca Kız Lisesi'ne geçtim. O günlerden geriye bir yığın anı, birçok arkadaş var yalnızca aklımda. Ama hiç biri ile görüşemiyoruz. Bazan çalıştığım gazinoya gelip bana çiçek getiriyorlar. Öylesine değişmiş buluyorum ki onları, anlatamam. Acaba o günleri yaşayanlar bizler miyiz diye derin derin düşünüyorum onlardan ayrıldıktan sonra...

"İşte Ayancık'taki günlerimizden elimde kalan tek anı.Bir yaşımda yokum henüz. Küçük Ajda geleceğin kendisine ne getireceğinden habersiz objektife bakıyor..."

LARRY YUMA

SICAK RÜZGÂR

DAF!
HADİ BAKALIM!..
GÖRDÜM SENİ, AKILLIM!..
BAM! BAM!
ZIP ZIP
?!
NE CEHENNEME GİTTİ BU?!

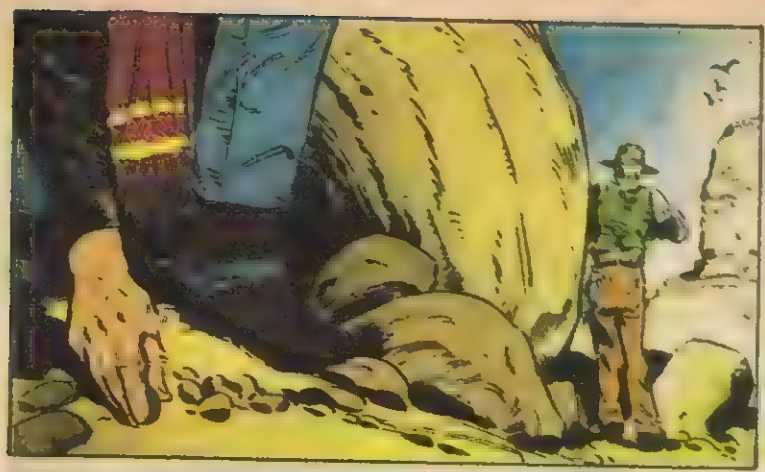

PLİNG!

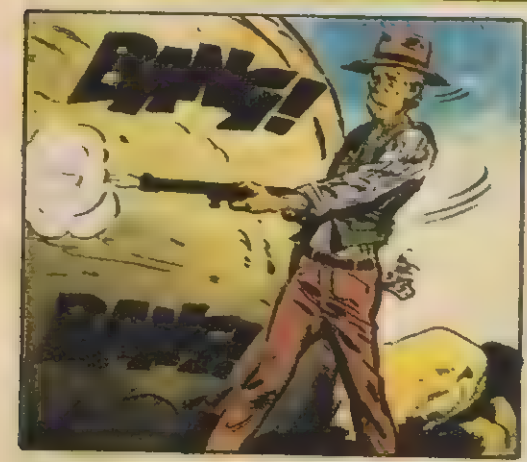
BANG!
BANG!

TONG!

BANG!
BANG!

KLİK!

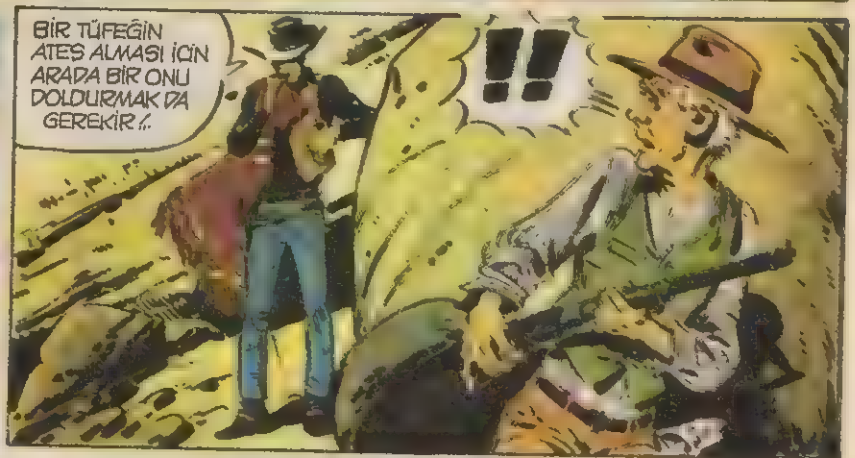
BİR TÜFEĞİN ATEŞ ALMASI İÇİN ARADA BİR ONU DOLDURMAK DA GEREKİR!..
!!

BAĞIŞLA BENİ YABANCI. SENİ ÖLDÜRMEK İSTEMEDİM...

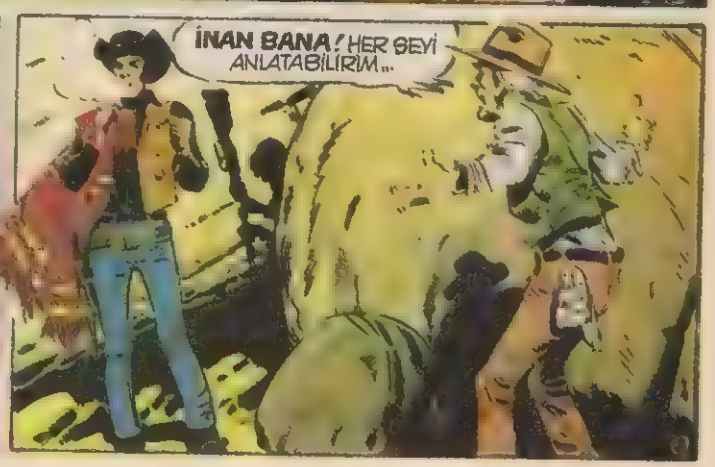
İNAN BANA! HER ŞEYİ ANLATABİLİRİM...

BİR KADIN!..
KARIM!.. KÖTÜ BİR AMACI YOK... BİZ KATİL DEĞİLİZ!.. YALNIZ ATINI ALACAKTIK!..
BASIMIZA GELENLER O KADAR ACIKLI Kİ... BİR BİLSENİZ...
KAPA ÇENENİ, ÇLEM!..
ACIKLI, YADA KOMİK ÖYKÜNÜ KENDİNE SAKLA!..
SANA GELİNCE DELİKANLI, KALDIR BAKALIM ELLERİNİ!..
ÖYLE BAKACAĞINA SİLAHINI AL SUNUN!..
!!
ASLINDA KÖTÜ İNSAN DEĞİLDİR... OĞLU YOLDAN ÇIKINCA BÖYLE OLDU.. ÖZÜR DİLERİM..
NE SÖYLENİP DURUYORSUN, ÖYLE?..

BİRAZ AŞAĞIDA BİR AHIR VAR..ATINI VE SİLÂHLARINI ORADA BULURSUN...
BU DA YENİ BİR ŞAPKA ALMAN İÇİN !..
DİNG!
BİZE DARILMAYIN OLUR MU?? BİR BİLSENİZ...
HAYDİ CLEM!
EVİTA ARABANIN SESİNİ DUYAR DUYMAZ BENİ KARŞILAMAYA GELECEK YA EVDE YOKSA??
BOB LANE'İN ATI !..

Devam edecek.

bu hafta...

Bodrum Cumhuriyet İlkokulu

Adnan Denizkıran (4-C)

Bodrum yarımadası, Ege'nin güney ucunda, Mandalya ve Kerme körfezleri arasında yer alan, horoz ibiği biçiminde bir yarımadadır. Bodrum, bu yarımadanın yine kendi adıyla anılan körfezinde kurulmuş bir kenttir ; eski çağlardan kalmadır. Ege ve Akdeniz burada kucaklaşır. Bodrum Turgut Reis gibi bir denizci, Neyzen Tevfik gibi bir sanatçı yetiştirmiştir. Değerli yazarımız Halikarnas Balıkçısı da, burada yazdığı kitaplarla ün yapmıştır.

Bodrum'un nüfusu 6000. Yaz aylarında bu sayı çok yükseliyor. Yalnız yurdumuzun öteki kentlerinden, kasabalarından değil, yurt dışından da binlerce insan, tatilini burada geçiriyor; pırıl pırıl bir güneşin, bulutsuz bir göğün altında masmavi denizin tadını çıkarıyor.

BÖLGENİN EN ESKİ OKULU

Cumhuriyet İlkokulu, yörenin yaygın bitkisi palmiyelerin arasından denize bakan bir okul. Müdürü Abdullah Özaydın. 15 öğretmeni, 300 öğrencisi var.

Cumhuriyet İlkokulu, 1911'de kurulmuş. Yarımadanın en eski okulu. Kuruluşundan bu yana hep aynı binada ders yapılıyor.

YELLİM

Öğrenciler, sabahçı ve öğleci olmak üzere ikiye ayrılmışlar. Boş vakitlerini kitap, dergi okuyarak, televizyon seyrederek geçiriyorlar. En sevdikleri şeylerden biri de yellim. "Yellim nedir?" diyeceksiniz. Bodrumlu çocuklar, yellim adı verilen bir ağacın yemişini bal ve süt ile kaynatıyorlar, ağaca sürüyorlar. Sonra da kafesteki bir kuşun yardımıyla başka kuşları çağırıyorlar.

USTA BALIKÇILAR

Sevdikleri öteki şey de, ahtapot yakalamak. Çoğumuzu korkutan bir hayvan olan ahtapotu yakalamak onlar için çok kolay. . .Ayrıca, ahtapotun pilâvı, kurutması ve tavası da yapılıyor.

Öğrenciler arasında yaptığımız bir soruşturma, en kolay tuttukları balığın kefal olduğunu ortaya çıkardı. Kefalin çok güç yakalanan bir balık olduğu düşünülürse, Bodrum'daki kardeşlerimize "usta balıkçılar" diyebiliriz.

YOKSUL KIZ

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde çok güzel bir kız varmış. Bu kızın annesi babası ölmüş. Kız yoksulmuş. Hiç bir yerde çalışamıyormuş.

Bu ülkenin kralının hiç bir şeyden haberi olmazmış. O, ancak önemli şeylerle ilgilenirmiş. Nasıl olduysa olmuş, kıza kimsenin iş vermediğini öğrenmiş. Bu krala bir ders olmuş. Kızı saraya getirmiş. Kız ömrünün sonuna kadar mutlu yaşamış. Kralın da bundan sonra ülkedeki her şeyden haberi olmuş.

HATİCE ÖZÜKARA (4—C)

okurdan okura

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi, çektiğiniz fotoğrafları ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

GEYİK

Çatal boynuz başı dik
İnce ayaklar çelik
Geyik sevimli hayvan
En hoşu alageyik

Gülsen Keskin (Giresun)

KİLİS

Doğduğum yer, büyüdüğüm yer
Yaşadığım yer, gezdiğim yer
Evimin olduğu yer

Sıcak ve soğuk günlerde
Arkadaşımdır Kilis
Yaşlısıyla genciyle
Arkadaşımdır Kilis
Bağıyla bahçesiyle
Arkadaşımdır Kilis

Atilla Uz (Kilis)

KANARYAM

Ne güzel tüylerin var
Sarı kanaryam benim
Sabah akşam ötersin
Hep yemlerini yersin

Suyunu doldurunca
Durmadan yıkanırsın
Sabahları erkenden
Beni uyandırırsın

Serpil Dereli (Simav)

OKULUM

Bana bilgi verirsin
Eğitir öğretirsin
Benim canım okulum
Sen bizim evimizsin

Artık yokuz içinde
Artık ayrıyız senden
Seni görüşümüzde
Kalbimiz çarpar birden

Ama olsun farketmez
Sen yine okulumsun
Yine benim yuvamsın
Ayrılamam ben senden

Bülent Güleş (Nazilli)

ŞİİRDE

Önce şiirde öğrendim kavgayı
Mısra mısra yaşamayı
Yaşamadan tad almayı.

Önce şiirde öğrendim hayal kurmayı
Düşünmeyi
Sonra insanları.

Şiirde tanıdım kendimi
Aynadaki gibi.

Şiirde öğrendim özgürlüğü
Kelime kelime şiirde
Öfkeyi de sevinci de.

Şiirde öğrendim dostluğu
Şiirde tanıdım dostlarımı
Sanki kardeşimmiş gibi.

Mustafa Karakaş (Safranbolu)

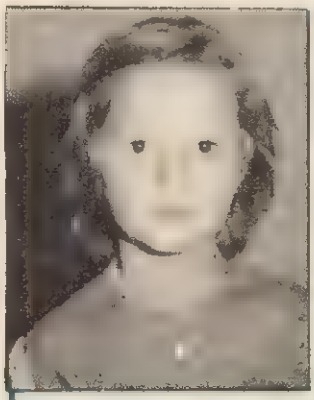

NURDAN GÜL
(Bodrum)

YARAMAZ SİNCAP

Çok yaramaz bir sincap yavrusu varmış. Bir gün annesiyle babası ormana ceviz toplamaya gideceklermiş. Yavrularına :

— Sakın evden bir yere ayrılma, demişler.

Onlar gider gitmez sincap yavrusu da evden uzaklaşmış. Tavşan yavrularıyla oyun oynamaya başlamış. Oyuna öyle dalmış ki, akşam olduğunun farkına varmamış.

Tavşan yavruları :

— Akşam oldu, annemiz bizi merak eder, diye sincabın yanından ayrılmışlar.

Sincap yavrusu onların arkasından gülmüş. Sonra kendine bir oyun arkadaşı aramış. Ama akşam olduğu için kimseyi bulamamış.

Güneş batmış, hava birden kararmış. Sincap korkudan ağlamaya başlamış. İyi yürekli ateş böcekleri onu görüp haline acımışlar.

— Bir daha annenin, büyüklerinin sözünden çıkmazsan seni evine bırakırız, demişler.

Sincabı evine götürmüşler.

Sincap da bir daha büyüklerinin sözünden çıkmamış.

CEMİL futbol öğretiyor

Günümüzde en yaygın spor hangisidir?" diye soracak olsam, hepiniz "Futbol," diye cevap vereceksiniz.

Gerçekten de, bütün dünyada en çok ilgi gören spor futboldur. Brezilyadan Zambia'ya kadar her yerde, futbol milyonları peşinden sürüklemektedir.

Ülkemizde de öyle değil mi? Düne kadar, sadece İstanbul'da değil, Anadolu'da da aşağı yukarı herkes ya Fenerbahçeli, ya Galatasaraylı ya da Beşiktaşlıydı. Bugün ise her kentin bir takımı var. Trabzonspor, Eskişehirspor Bursaspor, Boluspor ve öteki kentlerin takımları yüzbinlerce kişi tarafından destekleniyor, alkışlanıyor.

Türkiye'mizde bir futbol okulu olmadığı için, biz bu sporu sokak aralarında top koşturarak öğrendik. Futbolun inceliklerini çok sonraları değerli hocalarımız, antrenörlerimiz bize gösterdiler. Oysa, bunları ne kadar küçük yaşta öğrenseydik başarımız o kadar artacaktı.

İşte bunu gözönünde tutarak sizlere basit "futbol dersleri" vermek istiyorum. Öğrendiklerinizi, arkadaşlarınızla yapacağınız çalışmalarda birlikte uygulayın. Kısa süre sonra daha iyi futbol oynamaya başladığınızı göreceksiniz.

İsterseniz, sözü uzatmadan ilk derse geçeyim.

TOP KONTROLU

Bu konuda sizlere iki çalışma önereceğim :

BİRİNCİ ÇALIŞMA – Ayaklarınızı birbirinden 30-35 santim kadar açarak parmaklarınızın ucunda hafifçe zıplayın. Bu arada, ayaklarınızı ileri-geri değil, sağa-sola sallayın. Beş dakika sonra, ayaklarınızın arasına bir top koyun. Çalışmanızı topla sürdürün. Dikkat edeceğiniz bir nokta var : topa ne sert ne de yumuşak vuracaksınız (Resim 1)

İKİNCİ ÇALIŞMA – Topu 30 santim kadar önünüze, yere koyun. Ayağınızla topu kendinize doğru çekin. Yuvarlanarak gelirken, ayak ucunuzu topun altına sokun. Top hafifçe havalanacaktır. Yere düşürmeden topu havada üstüste zıplatın (Resim 2). Sonra aynı çalışmayı öteki ayağınızla yapın. Başlangıçta top yere düşecektir. Yılmadan bu çalışmayı sürdürürseniz kısa sürede ilerleyeceksiniz.

Gelecek dersimizde topa nasıl vurulduğunu göreceğiz.

Resim 1

Resim 2

Satranç, dünyanın en eski oyunlarından biridir. Zekâyı geliştirmesi bakımından çok yararlıdır. Ünlü satranççıların hemen hepsi, bu oyunu çocukken öğrenmişlerdir. Dergimizin "Satranç Köşesi"ni sürekli izler ve boş vakitlerinizi öğrendiklerinizle değerlendirirseniz siz de iyi bir oyuncu olabilirsiniz.

Bu oyunu oynayabilmek için önce bir satranç takımı gereklidir. Çevrenizdeki kırtasiyecilerde, kitapçılarda ucuz satranç takımları bulabilirsiniz. Satranç öğrenmek istiyorsanız önce bir satranç takımı edinmelisiniz.

SATRANÇ KÖŞESİ

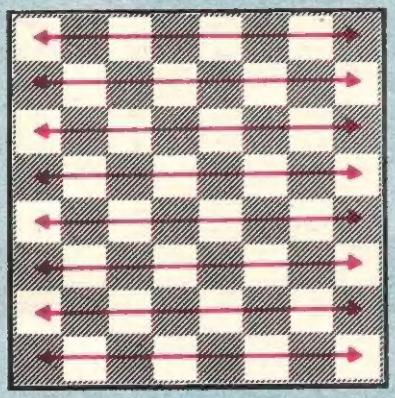

Resim 1

SATRANÇ TAHTASI

İşe satranç tahtasını tanımakla başlayalım. Satranç tahtasında 64 kare vardır. Bu karelerin 32'si siyah, 32'si beyazdır. İki oyuncu, tahtanın iki yanına karşılıklı oturur. Burada önemli bir nokta vardır : her oyuncunun önündeki ilk sıranın en sağındaki kare beyaz olmalıdır.

Kareler, görüldüğü gibi, yatay (resim 1), dikey (resim 2) ve çapraz (resim 3) olarak kullanılabilir.

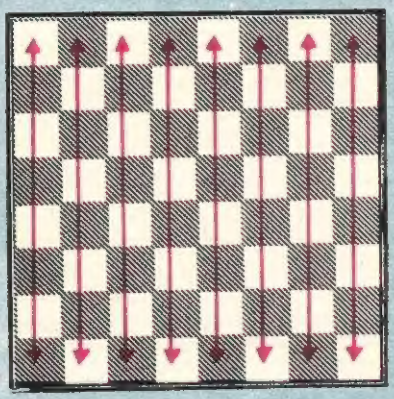

Resim 2

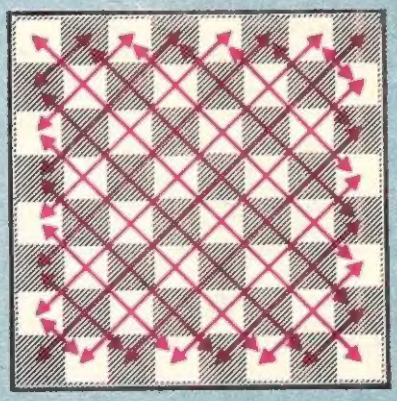

Resim 3

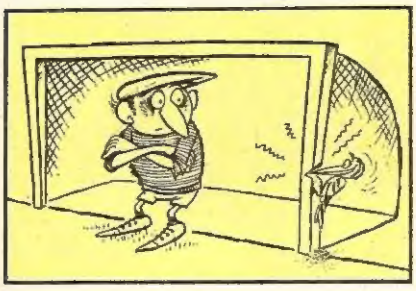

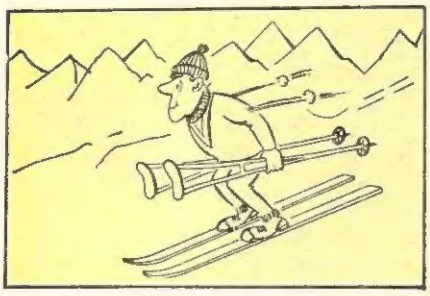

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi yazın... bu köşede yayımlayalım.

- ERCÜMENT HALICI. Yaşım 15, kart koleksiyonu yaparım, şiir yazarım, öykü yazarım, kitap okumayı, seyahat yapmayı, resim çekmeyi, Türk hafif müziğini severim, takımlardan Fenerbahçe'yi tutarım, artistlerin resimlerini, şarkı sözlerini biriktiririm.
  Adresim : Ercüment Halıcı 4. Eylül mah. 247. Sok. No : 3 SIVAS

- HACER HANCIOĞLU. Yaşım 10. Benim en çok merakım şiir yazmaktır. Boş vakitlerimi ders çalışmakla şiir yazmakla geçiriyorum.
  Adresim : Fatih Cad. No : 153 GİRESUN

- CEM ÖZORAL. 14 yaşındayım Lise 1'e gidiyorum. Pul ve para koleksiyonu yapıyorum. En hoşlandığım şeyler fotoğraf çekmek, kitap okumak ve pul koleksiyonumu düzeltmektir. Spor olarak masa tenisi, basketbol ve yüzme yapıyorum. Eğer benim ile mektuplaşmak istersen çok memnun olacağım.
  Adresim : Ataş P.K. 258 MERSİN

- SERHAT GÜLDEMET. İngilizce bilirim ve severim. Yaşım 13'tür. Pul ve anahtarlık koleksiyonu yaparım, elimden geldiği kadar çekiliş ve yarışmalara katılırım. Kitap okumayı, ders çalışmayı, uçak yapmayı, futbol oynamayı severim.
  Adresim : Kayacık mah. Köşkbahçe sokak No: 16 İzmit-KARAMÜRSEL

- TAHİR EMRE ERİMLİ. Yaşım 10. Fıkra ve öykü yazarım. Kartpostal ve pul koleksiyonu yaparım. Ayrıca hayvanlar âlemiyle ilgilenirim. Spor yaparım.
  Adresim : Gayrettepe Yıldız Posta cad. Orko karşısı Yeşim apt. I. Bl. Daire : 11 İSTANBUL

- HAKAN KARUV. Yaşım 16 Lisede okumaktayım. Felsefe, psikoloji, astronomi, fizik, kimya gibi birçok ilmi konularla ilgilenirim. Hikâye ve şiir yazarım. Yazdığım hikâyeler çok sayıdadır. Satranç oynamasını, mektup yazmasını ve hayvanlarla ilgilenmeyi çok severim. Diğer ÇOCUK okurları ile yazışmayı isterim. Ayrıca ÇOCUK DERGİSİNİN tiryakisiyim.
  Adresim : Seyidgazi Cad. Özgür apt. Daire : 26 Kat : 5 ESKİŞEHİR

- BARBAROS BULAM. 10 yaşında 5. sınıf öğrencisiyim. Sporla ilgilenirim ve güreş antrenmanlarına gidiyorum. Ata binmeyi, güreş yapmayı ve müziği severim.
  Adresim : Bekirpaşa Cad. No. 34 GİRESUN

ÇİÇEKLERLE GERÇEKLER
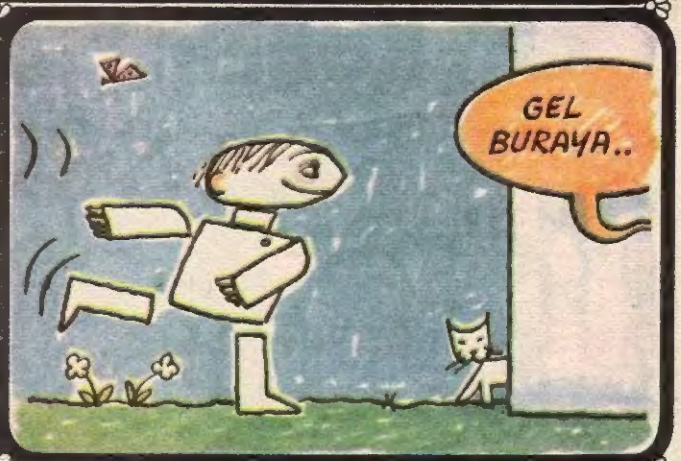
tan oral